

ת"פ 33822/01/21 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד זאהר אבו גרדוד-בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 33822-01-21 מדינת ישראל נ' אבו גרדוד

בפני
בעניין: כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא
המאשימה
מדינת ישראל-פמ"ד
ע"י ב"כ המתמחה נתנאל יוסף אמזלג
נגד
הנאשם
זאהר אבו גרדוד-בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד אורי בן נתן

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהכרעת דין מיום 03.01.2022 בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות: **כניסה למקום צבאי**, לפי סעיף 115(א) רישא לחוק העונשין התשל"ז-1977; **הפרעה לשוטר**, לפי סעיף 275 בחוק העונשין;

נהיגה ללא רישיון, לפי סעיף 62(1)+10 בפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"ט-1969

ונהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2 בפקודת בטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל-1970.

על פי כתב האישום המתוקן, מתקן האימונים הנמצא סמוך לבסיס הצבאי "צאלים" הינו שטח צבאי, המוחזק בידי צה"ל ובו שטח אש המשמש לאימונים של חיילי צה"ל. על הכניסה למתקן מופקדת שמירה ובכניסה לשטחו יש בטונדות, הפזורות ברחבי שטח האימונים, ועליהן הודעה כי השטח הוא שטח אש והכניסה אליו אסורה. בזמן הרלוונטי לכתב האישום, הנאשם לא החזיק ברישיון נהיגה מכל סוג שהוא. במועד שאינו ידוע למאשימה, עובר ליום 6/1/2021 בסמוך לשעה 23:20, הגיע הנאשם בלוויית אחרים אל השטח הצבאי. הנאשם והאחרים נכנסו לשטח הצבאי כשהנאשם לבוש "חם צוואר" על פניו והם רוכבים על 3 טרקטורונים כשבאחד מהם נוהג הנאשם ועליו רוכב אדם נוסף. החיילים הבחינו בנאשם ובאחרים נזכרים בפחי הזבל, וקראו לעברם לעצור ולעזוב את המקום. הנאשם והאחרים התעלמו מקריאותיהם, ונסעו במהירות בסמוך לקבוצת החיילים שהייתה במקום. רכב אבטחה התקרב לעבר הנאשם והאחרים. מי מהאחרים השליך אבן לעבר רכב האבטחה ופגע בגלגל רכב האבטחה.

בעקבות זאת הוזעקה למקום משטרה.

הנאשם והאחרים נמלטו על גבי הטרקטורונים לעומק השטחים המשמשים לאימונים באש חיה וכתוצאה מכך הופסקו האימונים המבצעיים אשר התנהלו באותה העת במרחב שטח האש ובכך פגעו במאמצי הצבא ובתוכניות הצבא להכשיר את חיילי צה"ל ונגרם נזק כלכלי.

ניידות המשטרה בליווי מסוק משטרתי שהצטרף אליהם רדפו אחר הנאשם ואחרים במטרה לעצרו. הנאשם נמלט מהשוטרים לביתו שבביר הדאג' ושם נעצר. במעשיו הנ"ל נכנס הנאשם למקום מוגבל שהינו שטח צבאית ושוטט בקרבתו כשהוא אינו מוסמך לכך. וזאת כשהוא נוהג בטרקטורון מבלי שיש לו רישיון לכך. נוסף על כך, הנאשם עשה מעשים בכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים תפקידם כדין או להכשילם בכך.

2. הצדדים לא הגיעו להסכמות לעונש. בהתאם לגילו של הנאשם, הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן. כמו כן, בהתאם להסכמות הדיוניות הוגשו מטעם ההגנה מסמכים מתיק החקירה - **מזכר ושני צילומים [נ/1]**

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 20, רווק המתגורר עם משפחתו בביר הדאג'. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות. לא תיאר בעיות משמעות או התנהגות בזמן לימודיו בבית הספר.

הנאשם מסר, שמעולם לא עבד וגם כיום לא עובד, אך לאחר סיום לימודיו בבית הספר סייע לאביו בטיפול בעדר הצאן המשפחתי.

נמסר, כי משפחת הנאשם מונה זוג הורים נשואים ולהם 10 ילדים משותפים בגילאי 13-32 שנים. הנאשם הוא השמיני בסדר האחים. אביו של הנאשם נשוי לאישה נוספת ולהם שבעה ילדים. אביו בן 54 ובבעלותו עדר צאן והוא מתקיים מקצבת נכות מטעם הביטוח הלאומי.

אמו בת, 52 עקרת בית.

הנאשם מסר שהקשר שלו עם הוריו טוב וכי הם התקשו לקבל את מעצרו ומעורבותו בפלילים. הנאשם מסר, שהקשר עם אחיו טוב. לשניים מאחיו עבר פלילי קודם.

הנאשם נעדר עבר פלילי.

נמסר, כי הנאשם מודה חלקית בביצוע העבירות המתוארות בכתב האישום המתוקן. לדבריו אכן נהג על טרקטורון ללא רישיון אך באשר לכניסה לשטח הצבאי, מסר שהוא נקלע לסיטואציה בטעות ולא ידע שמדובר בשטח צבאי.

באשר לאנשים הנוספים שהיו עמו באותה העת, מסר הנאשם שהוא היה לבדו ולא עם אנשים נוספים כפי שנכתב בכתב האישום, ולא נבר בפחים.

באשר לקריאות לעברו לעצור על ידי חיילי הבסיס, מסר שלא מבין עברית ולכן לא הבין שהם מבקשים ממנו לעצור. כמו כן מסר, שאכן נמלט עם הטרקטורון לביתו משום שפחד מכוחות המשטרה שהגיעו לאזור.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מבטא רצון למצוא עבודה ולנהל אורח חיים תקין וכי ההליך המשפטי שמתנהל כנגדו מהווה עבורו גורם מרתיע.

שירות המבחן מעריך כי הנאשם בעל מאפייני אישיות צעירים ודפוסי התנהגות ילדותיים, המתקשה בקבלת סמכות והסתגלות למסגרות.

עוד התרשמו כי הנאשם נעדר מערכת תמיכה משפחתית ואין בעבורו דמות אשר תהווה סמכות ויד מכוונת עבורו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם חבר לחברה שולית וניהל קשרים שוליים מגיל צעיר, אשר מילאו עבורו את הצורך בהשתייכות וביטחון וכן תעסוקה נוכח חוסר המעש בו נתון וכי הוא אינו מודע למאפיינים אלו. כמו כן, שירות המבחן התרשם כי הנאשם נעדר כלים להתמודדות עם מצבי לחץ ומצוקה וכי מתקשה להתבונן בראייה עתידית על המשך חייו ועל השתלבותו במסגרת תעסוקתית.

בנוסף, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה להבין את חומרת העבירות ואת השלכותיהן, את סיכון חייו בעת העבירה ואת הנזק שנגרם כתוצאה מהתנהלותו.

עוד התרשמו כי הנאשם לא הפעיל שיקול דעת ונהג באימפולסיביות וכי הוא תופס את העבירות כסיטואציה אליה נקלע במקרה.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם יכולות וורבליות וקוגניטיביות נמוכות.

שירות המבחן סבור, כי הנאשם לא מתאים לטיפול בקבוצה טיפולית בשירותם בשל המוטיבציה הנמוכה שהביע וחוסר ההבנה שהוא זקוק לטיפול או להתערבות, וכמו כן התקשה להעלות מטרות או קשיים עליהם היה רוצה לעבוד במסגרת טיפול.

נוכח האמור, שירות המבחן ממליץ על הטלת ענישה מוחשית ומרתיעה של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

4. בדיון מיום 14.07.2022, ביקשה המאשימה לדחות את הדיון לצורך זימון ע.ת. 12 כעד לעונש (בסופו של דבר, העד לא הובא לבית המשפט). המאשימה הודיעה, כי אינה מסכימה עם המלצת שירות המבחן. ההגנה טענה, כי לאור גילו של הנאשם ומאפייניו יש לעשות מאמצים לשיקומו. נמסר, כי בשיחה עם הנאשם הובהרה לו חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן ונתבקש תסקיר נוסף. המאשימה לא התנגדה לכך, והדיון נדחה.

5. בדיון מיום 31.10.2022 נמסר, כי הנאשם זומן לפגישה נוספת אצל שירות המבחן אך לא הגיע אליה ולא הודיע על אי הגעתו. ההגנה עתרה לדחייה נוספת ובית המשפט נענה לבקשה לאור גילו הצעיר של הנאשם, לאור המוגבלות השפתית ובשים לב לעבירות שבהן הורשע.

הנאשם לא הגיע גם לפגישה נוספת אליה זומן בשירות המבחן. בתגובת ההגנה נמסר, כי הנאשם לא זכר איפה שירות המבחן נמצא וכי לא הצליח להשיג את עורך דינו בטלפון.

6. בדיון מיום 01.01.2023 טענה ההגנה כי נפגשה עם הנאשם ביום בו היה צריך להיפגש עם שירות המבחן בשעות הצהריים וכי רק אז הבין בא כוחו שהנאשם לא הלך לפגישה, אף שתזכרו אותו על כך באותו היום. ב"כ הנאשם מסר התרשמותו מקושי בתקשורת עם הנאשם.

ההגנה טענה לנסיבות ייחודיות בתיק זה והודגש, כי הנאשם נבר בפח אשפה וכי הבטונדה לא מוארת ולכן לא יכול היה לראותה. כן נמסר, כי הנאשם החל בלימודי נהיגה והשלים עד כה 10 שיעורים [נ/2].

לכן נתבקש תסקיר נוסף.

המאשימה טענה, כי הנאשם לא משתף פעולה וכי יש להעדיף את האינטרס הציבורי ולא את האינטרס של הנאשם. בית המשפט קיבל את בקשת ההגנה תוך שהובהר בשיח עם הנאשם, כי ניתנת לו הזדמנות אחרונה להפגין אחריות ואקטיביות לגבי מצבו בהליך המשפטי.

לאחר שנתבקשה דחייה נוספת מטעם ההגנה ושירות המבחן, בית המשפט הביע מורת רוח מהימשכות ההליך ואפשר את דחיית הדיון בכפוף להפקדה בסך של 5,000 ש"ח להבטחת התייצבותו לדיונים או לכל מועד אליו יוזמן אצל הממונה או מטעם שירות המבחן ושיתוף פעולה מלא עמם. לאחר שבוצעה ההפקדה, נדחה הדיון והנאשם הופנה גם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות. על פי חו"ד שהוגשה לתיק הנאשם מתאים לריצוי עבודות שירות.

7. בתסקיר נוסף מיום 28.06.2023 נמסר, כי הנאשם הופנה למרכז "ריאן" לטובת שילוב תעסוקתי. נמסר מהמרכז, כי הנאשם הופנה למספר עבודות שלא התאימו עבורו אך נעשו מאמצים לשלבו בתחום התעסוקה ובמקביל להפנותו לקורס ללימוד השפה העברית.

שירות המבחן רואה חשיבות רבה בקשר של הנאשם עם מרכז "ריאן" על מנת לסייע לו במציאת עבודה ומיצוי זכויותיו בייחוד לאור גילו הצעיר.

על כן, ממליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה שבמהלכו ימשיך הנאשם את הטיפול במרכז ריאן וכי שירות המבחן יהיה בקשר עם הגורם המטפל בתקופת הצו. כמו כן, לאור חומרת העבירות שעבר הנאשם, שירות המבחן סבור כי הנאשם זקוק לענישה מרתיעה אשר צופה פני עתיד ולכן ממליצים הם על הטלת מאסר בפועל אשר ירוצה בעבודת שירות.

טענות הצדדים

8. המאשימה הגישה בדיון מיום 01.01.2023 טיעוניה לעונש בכתב (במ/2)

המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ובהם ביטחון המדינה, השמירה על רכוש הצבא והצורך למנוע מגורמים בלתי מוסמכים החזקתם של כלי נשק ותחמושת העלולים לסכן את הציבור הרחב בהגעתם לידי המעורבים בפלילים או גורמי טרור. כמו כן, טענה המאשימה כי קיים אינטרס בטחוני בהרחקתם של גורמים בלתי מורשים משטחים צבאיים שנועדו להגנת המדינה וכי הנאשם פגע בנוסף באימונים ובכשירות הצבא.

כמו כן, פגע הנאשם במעשיו בזכות הקניין בעצם הניסיון לנבור בפחים.

בנוסף, בכניסה למרחב שטח האש בזמן התנהלות אימונים, הנאשם פגע בערך שלמות הגוף בכך שהעמיד עצמו ואחרים בסכנה.

המאשימה טענה גם לפגיעה בשלטון החוק כאשר הנאשם לא הקשיב לקריאות החיילים והשוטרים, לא עצר כנדרש ונעצר רק לאחר שהגיע לביתו.

מכל האמור, טענה המאשימה כי הנאשם פגע בערכים האמורים לעיל **במדרג הגבוה**.

המאשימה הדגישה, כי התנהגות הנאשם מלמדת על תעוזה רבה וכי כלל המעשים המתוארים בכתב האישום המתוקן מלמדים על נחישות רבה בביצוע העבירה.

לעניין זה, הפנתה המאשימה לדברי בית המשפט המחוזי בבאר-שבע בת"פ 57513-02-13 מ"י נ' סראחין ואח':

"יש להדגיש כי הפגיעה בשגרת האימונים של הצבא, אינה נובעת רק מגניבת מטרות האימונים. עצם הכניסה לשטחי אש, יש בה כדי להפריע לאימון. שכן, על הצבא להיזהר של לפגוע בגנבים המשוטטים בשטח. הצורך של הצבא להתמודד עם כניסות לא מורשות לשטח לשם גניבה, מוסיפה עומס על משאבי הצבא והמשטרה. נקל לדמיין העלויות של השעיית האימון של פלוגת מילואים אחת, ולו למשך שעתיים, עקב שאלת בטיחות מסוג זה"

בעניין זה, טענה המאשימה כי גם ההפרעה לשוטרים במילוי תפקידם נעשתה באופן נועז במיוחד, כאשר הנאשם ברח מהשוטרים לתוך שטח אש, כאשר מסוק משטרתי מרחף באוויר וכי הנאשם שם לנגד עיניו מטרה אחת, לברוח מהשוטרים ולא להיתפס, כל האמצעים מבחינתו היו כשרים להשלמת משימה זו, גם אם הדבר היה כרוך בסיכון חייו או חייהם של השוטרים והחיילים.

המאשימה הדגישה את הנזק הפוטנציאלי ממעשי הנאשם, שהיו עלולים להוביל לתוצאה טרגית. הנסיעה בסמוך לחיילים במהירות, תוך זריקת אבן על רכב הביטחון, הכניסה לתוך שטח האש בזמן אימון, עלולים היו לגרום לפגיעה בחיי אדם, של חיילים, של שוטרים וגם של הנאשם והאחרים.

המאשימה הדגישה את הנזק הכלכלי העצום שנגרם כתוצאה מהפסקת אימון צבאי בשל מרדף אחר פולשים בלתי מורשים כאשר מסוק משטרתי משתתף במרדף אחר הנאשם והאחרים.

9. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת נטען, כי בפסיקה לא נתגבשה רמת ענישה ברורה ביחס למעשים דוגמת המעשים שביצע הנאשם. המאשימה טענה, כי גם אם קיימת בפסיקה רמת ענישה מקלה, מן הראוי להעלותה במקרה זה שבו קיימות נסיבות חריגות לחומרא.

המאשימה הפנתה לאסמכתאות הבאות:

א. ע"פ 25770-04-13 אלוג' נ' מ"י - בית המשפט המחוזי דחה ערעור על הכרעת הדין וערעורים הדדיים על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע, אשר הרשיע את הנאשם בעבירות של כניסה למקום צבאי, ניסיון גניבה וניסיון פגיעה ברכוש הצבאי. מדובר במי שנכנס לבסיס צבאי ופירק שלדת טנק באמצעות רתכת.

בית המשפט השלום השית על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, מחציתם בחופף ומחציתם במצטבר לעונש המאסר המותנה בן 24 חודשים התלוי ועומד נגד הנאשם שהופעל, כך שירצה הנאשם 28 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס על סך 5,000 ₪.

נקבע, כי אף שהעונש מקל, לאור הפעלת המאסר המותנה הארוך, אין מקום להתערבות ערכאת הערעור.

ב. ת"פ 57513-02-13 **מדינת ישראל נ' סראחין ואח'** הנ"ל - שם הורשעו מספר נאשמים בכניסה לשטח הצבאי "צאלים", ניסו לגנוב מטרות אימון ולא שעו לקריאות החיילים והמשטרה לעצור. המאשימה עתרה לעונש של 8-24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קבע, כי בנסיבות המקרה ולאור חומרת העבירות המיוחסות לנאשמים, על מתחם העונש לנוע בין 11 עד 33 חודשי מאסר בפועל, אך לאור המתחם אליו עתרה המאשימה הוטל עונש של 12 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון בע"פ 5670/14 נדחה.

ג. ת"פ 52688-02-13 **מדינת ישראל נ' פלוני ואח'** - שם הורשעו הנאשמים בבית המשפט המחוזי בקשירת קשר להיכנס לשטח צבאי ליד "צאלים" ולגנוב מתוכם חלקי מתכת. נקבע מתחם של 8 - 24 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הוטלו 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון בע"פ 5010/14 נדחה.

לסיכום טענה המאשימה למתחם עונש הולם של 12 - 24 חודשי מאסר בפועל.

10. בקביעת העונש המתאים בתוך המתחם, המאשימה הפנתה לכך, שלנאשם אין עבר פלילי וכי הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי. כמו כן, הפנתה לתסקירי שירות המבחן בעניינו של הנאשם לרבות עמדתו ביחס לעבירה.

המאשימה סבורה, כי בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, יש להחמיר בעונשו של הנאשם ולא להפגין כלפיו סלחנות וכן עמדה על הצורך בהרתעת היחיד, העולה גם מתסקיר שירות המבחן.

כן טענה המאשימה לצורך מיוחד בהרתעת הרבים, לאור הפגיעה הטמונה במעשים, המחייבת מלחמת חורמה. לדעת המאשימה, על בית המשפט להשתלב במאבק להדברת הנגע ולעקרו מן השורש בדרך של ענישה מחמירה.

לסיכום, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש במרכז המתחם, ולהטיל עליו מאסר מותנה ארוך ומרתיע, קנס משמעותי ופסילת רישיון נהיגה.

11. בנוסף, המאשימה עתרה לחילוט הטרקטורון אשר שימש כלי מרכזי בביצוע העבירה. נטען, כי הנאשם עשה שימוש בוטה בכלי הרכב במטרה להשלים את ביצוע העבירה וכי בחירת הטרקטורון אינה מקרית, הטרקטורון התאים לתנאי השטח בבסיס הצבאי ושימש את הנאשם להפריע לשוטרים, לסכן את חייהם של החיילים בנהיגה פראית ומסוכנת, ולבסוף לחמוק מכוחות המשטרה ולהימלט מהמקום. המאשימה הפנתה להצהרת הנאשם בהליך ה"ת לגבי בעלותו על הטרקטורון.

בית המשפט נענה לעתירת ההגנה לאפשר לה להשלים הידברות עם המאשימה בעניין החילוט ובנושא זה תינתן החלטה בנפרד ותישלח לצדדים.

12. בהשלמת הטיעון מיום 18.07.2023 הודיעה המאשימה כי גם לאחר קריאת התסקיר, היא עומדת על עתירתה העונשית.

13. ההגנה טענה לעונש בדיון מיום 18.07.2023. נטען, כי האסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה עוסקות במקרים חמורים מעניינינו ואינן תומכות בעתירתה העונשית.

ההגנה הפנתה לצילומים של הבטונדות המוצבות בכניסה לשטח ועמדה על כך, שלא מדובר בשטח מגודר עם שמירה. הודגש, כי בעת ביצוע העבירה לאחר השעה 23:00 השטח אינו מואר וקשה לראות מה כתוב עליהן. לכן, נסיבות ביצוע העבירה מקלות, אף שהנאשם מודה בביצוע העבירות.

כן נטען, כי כתב האישום תוקן כך שהתקבלה טענת הנאשם שאינו מכיר את הנוהגים בטרקטורונים האחרים ונוסח כתב האישום שונה מ"הגיע יחד עם אחרים" ל- "הגיע בלווית אחרים", בכדי להראות שלא היה שם ביצוע בצוותא. יצוין, כי המאשימה לא הסתייגה מטיעון זה.

נטען, כי גם ביחס לפסיקה הנוהגת ניתן להבין, כי נסיבות ביצוע העבירה במקרה זה הן ברף הנמוך, שכן לא מדובר בגניבת נשק, גניבת מתכות או מטרות פליליות אחרות.

נטען לקיומם של שיקולי שיקום בשים לב לכך שהנאשם השלים בינתיים את לימודי הנהיגה וקיבל רישיון נהיגה. ההגנה טענה, כי בנסיבות בהן מדובר בנהיגה בטרקטורון בשטח הפתוח ולא בעבירת נהיגה ברכב רגיל או בכביש מסודר, יש לדבר משמעות גם לעניין רכיב הפסילה.

ההגנה הפנתה לתקופה בה שהה הנאשם במעצר, למשך חודשיים וחצי ולאחר מכן שהה בתנאים מגבילים תקופה משמעותית נוספת. הנאשם לא הפר את התנאים ושירות המבחן התרשם שההליך מרתיע את הנאשם.

נטען, כי בריחת הנאשם מפני השוטרים היא התנהגות טבעית, בפרט כאשר הנאשם אינו דובר עברית וזהו המפגש הראשון שלו עם הרשויות.

לעניין זה ביקשה ההגנה להתחשב גם מהתרשמות שירות המבחן ביחס ליכולותיו הקוגניטיביות הנמוכות של הנאשם ובאותו הקשר להבין גם את תגובת הנאשם למעשים כפי שתועד בתסקיר.

14. ההגנה הפנתה לאסמכתאות התומכות בעתירתה שלא לפסול את רישיון הנאשם ולהסתפק בפסילה מונית, בשים לב לכך שהנאשם השתקם בתחום הנהיגה. אך עיון בשתי האסמכתאות שהוגשו מלמד כי בשתייהן הוטלה פסילה בפועל (בתת"ע 745-08-12 מ"י נ' קטעלו ואח' - הוטל בין היתר עונש של פסילה בפועל למשך 4 חודשים; בת"פ 30904-10-21 מדינת ישראל נ' הראוש - הוטל בין היתר עונש של פסילה למשך 6 חודשים).

15. ההגנה הפנתה לאסמכתאות לעניין העבירה של כניסה לשטח צבאי:

א. ת"פ 4161-02-10 מדינת ישראל נ' בנאנו ואח' - הנאשמים הורשעו בכך, שמהלך מבצע "עופרת יצוקה", רכבו על אופנוע ים מכיוון אשקלון לתוך שטח צבאי סגור. ספינת חיל הים הבחינה בהם והורתה להם לעצור, ולאחר שהבחינו בה הסתובבו והחלו לנסוע במהירות לכיוון אשקלון. רק לאחר שהוזעקו כוחות נוספים ובוצע מרדף הנאשמים נעצרו.

לנאשם 1 יוחסה עבירה של הפלגה וכניסה לשטח אסור והוטל עליו צו של"צ בהיקף 220 שעות ועונשים נלווים. לנאשם 2 יוחסה עבירה של הפרעה לעובד ציבור והוטל עליו צו של"צ של 100 שעות ועונשים נלווים.

ב. ת"פ 49854-07-15 מדינת ישראל נ' אבו קרון - הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בכניסה לשטח צבאי עמוד 7

והסתייעות ברכב לביצוע עוון, בכך שנכנס לשטח צבאי ליד בסיס "צאלים", רכוב על טרקטורון ללא לוחית זיהוי, בעת שהתקיים במקום תרגיל צבאי. כתוצאה מכך, הופסק התרגיל וערך מרדף רכוב אחר הנאשם וכן בסיוע מסוק.

לאור קשיים ראייתיים שעלו במסגרת הדיון המקדמי, ולהסדר כספי במסגרתו הנאשם שילם ₪ 50,000 הוסכם בין הצדדים על חילוט הטרקטורון, מאסר על תנאי והתחייבות.

ג. ת"פ 41285-06-14 מדינת ישראל נ' שרקאוי ואח' - הנאשמים הורשעו בכניסה לשטח צבאי וניסיון גניבה בכך שנכנסו לשטח מטווחים ברמת הגולן דרך פרצה שנחתכה בגדר התיל, ואספו בשטח תרמילים וכדורים חיים, סוללה צבאית וחלק ממרגמה לתאורה. נקבע מתחם ענישה שבין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר. על הנאשמים הוטלו שני חודשי מאסר וענישה נלווית.

במכלול הנסיבות טענה ההגנה כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בעבודות שירות.

ההגנה טענה, כי שירות המבחן ניסה לסייע לנאשם, בפרט בתחום התעסוקתי.

לדעת ההגנה, יש למקום את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה ולכל היותר להסתפק בתקופת מעצרו. לאור זאת ביקש להסתפק בצו מבחן וענישה צופה פני עתיד.

קביעת מתחם העונש ההולם:

16. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

17. הערך המוגן בעבירה של איסור כניסה לשטח צבאי הוא תלוי אופיו של השטח. במרבית המקרים, נועד האיסור להגן על שלומם של אדם עקב הסיכונים בהם עלול להתקל אזרח בלתי מורשה בתחומי השטח הצבאי. האיסור נועד למנוע מצב שבו אזרח בלתי מורשה יסכן את עצמו ואת סביבתו בשל מגע עם תחמושת, נפלים וציוד צבאי אחר. כן נועד האיסור למנוע סיכון ופגיעה בחיי אדם במקרה של היקלעות לירי בזמן אימונים. כן נועד האיסור להגן על רכוש הצבא מפני מזיקים או גנבים. בנוסף, האיסור מגן לעיתים על ביטחון השדה ונועד למנוע פגיעה בביטחון המדינה.

במקרה זה רמת הפגיעה בערכים המוגנים בגין עצם הכניסה לשטח הצבאי **בחלקו הראשון** של האירוע היא ברף הנמוך. הנאשם לא נכנס בתחילה לשטח אימונים, ולעצם לא נלוו עבירות כגון פריצת גדר או מחסום או השחתה אחרת. הנאשם לא גנב ציוד ולא נתפס בניסיון גניבה אלא בזמן חיטוט בפח אשפה. לעניין זה, טיעון המדינה כי בחיטוט בפח אשפה נפגע קניין המדינה דינו להידחות ולא מצאתי לו ביסוס משפטי. בחלק זה של האירוע רלוונטי גם טיעון ההגנה שגובה במסמכים מהתיק לגבי האופן החסר והלא מספק שבו גודר וסומן השטח האסור בכניסה והדברים נכונים בפרט כשמדובר בשעות הלילה. הזלזול בגידור ובשמירה על השטח הצבאי האסור בכניסה עומד

במקרה זה בפער גדול מאד אל מול הפאתוס שבו הוצג טיעון המאשימה לעונש.

18. הערכים המוגנים בעבירה של איסור נהיגה ללא ביטוח וללא רישיון הם שמירה על שלום הציבור, לרבות הנהג עצמו וכן שמירה על הסדר הציבורי ועל שלטון החוק בפיקוח אחר מי שעושים שימוש בכלי רכב, עניין הכרוכים בו שיקולי בטיחות מובהקים. באחריות המדינה לוודא כי מי שנוהגים בכלי רכב מוכשרים ומיומנים לכך והאזרח הסביר מצפה מהמדינה שתגן עליו מפני נהגים בלתי מורשים ולא מיומנים. לעניין זה, ייתכן שקיימת מידה פחותה במעט של חומרה כאשר מדובר בנהיגה ב'שטח' הפתוח ולא בכבישים בהם ברגיל נמצאים משתמשי דרך מקרב הציבור הרחב. מאידך גיסא, עצם הנהיגה ללא רישיון בכלי רכב שרמת המוגנות שלו נמוכה יותר, בשטח פתוח שבו תנאי הדרך קשים יותר, דווקא מגבירה את הסיכון להתרחשות תאונות דרכים.

לעניין החומרה הטמונה בנהיגה ללא רישיון וללא ביטוח ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 665/11 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל**:

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת... ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור".

עיון בפסיקה מלמד, כי במקרים בהם הסתפקו בתי המשפט בענישה צופה פני עתיד בענישה בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון נשקלו שיקולים כגון: הוצאת רישיון נהיגה מאז ביצוע העבירה; גיל הנאשם; שיקולי שיקום ופרנסה; מידת הצורך בהרתעה וקיומן של עבירות נלוות.

במקרה זה, הנאשם נהג בטרקטורון בשטח הפתוח, אך בהמשך לכך נהג במהירות בסמיכות לחיילים שבשטח, ובחלקו השני של האירוע חלה הסלמה נוספת בהתנהגות הנאשם כאשר בחר לברוח מהשוטרים והתנהל אחריו מרדף בהשתתפות גורמי אכיפה מן הארץ ומן האוויר. מעצם העובדה, כי הנהיגה ברכב ללא רישיון נועדה לשרת מטרה פלילית ועבירה נוספת, לא ניתן לקבוע כי מדובר בעבירה ברף החומרה הנמוך ביותר.

כאמור, בחלקו של השני של האירוע הנהיגה ללא רישיון שירתה את הבריחה מהשוטרים בגינה הורשע בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. במובן זה, שתי העבירות מהדהדות זו את זו במידת חומרת המעשים ומידת הסיכון שנלווית להם.

אף שהעבירה ה'מרכזית' שבכתב האישום היא הכניסה לשטח צבאי, והיא אשר הביאה לפתיחת האירוע, דווקא חלקו השני של האירוע הוא בעל החומרה רבה והוא זה במהלכו הפגין הנאשם רמת פגיעה משמעותית בערכים המוגנים. הנאשם במעשיו הפגין תעוזה זלזול והתרסה כלפי גורמי האכיפה מהם ברח. במקום לעצור ולהיענות להוראות השוטרים הנאשם נהג במהירות לתוך שטח אימונים באופן שחייב את הפסקת האימון.

במעשים אלה גרם הנאשם לנזק כלכלי נוסף ונזק למשטר האימונים של הצבא.

חרף טיעוני ההגנה, לא ניתן להקל ראש בהתנהגות זו. בכך, הנאשם הפך באשמתו הבלעדית ובאופן אקטיבי, את

האירוע מאירוע יחסית פעוט שנלווית לו התנהגות בעלת אופי תעבורתי בלבד לאירוע פלילי לכל דבר ועניין.

בע"פ 849/10 פחימה נ' מדינת ישראל קבע בית המשפט העליון:

"כפי שכבר נאמר בעבר על ידי בית משפט זה התופעה של סירוב נהגים לציית להוראות שוטרים, ובריחה מאנשי החוק תוך כדי נסיעה פרועה ומסוכנת ברכב, קיבלה בשנים האחרונות מימדים מדאיגים. "חמורה במיוחד היא העובדה שרבים חוטאים בכך, אף שנהיה להם כי מעשיהם עלולים להסתיים בקיפוח חיי אדם או בפציעתם של נוסעים ונהגים תמימים הנקלעים, לרוע מזלם לכבישים בהם מתנהלים מרדפים מסוג זה" (בש"פ 2613/06 סראיעה נ' מדינת ישראל). על כן יש להחמיר עם אותם נהגים אשר עושים דין לעצמם ומסרבים לציית להוראות נציגי החוק. התנהגות שכזו מערערת את היסודות עליהם מושתתת חברה דמוקרטית המכבדת את עקרון שלטון החוק. המערער ברגל גסה רמס עקרון חשוב ובסיסי זה, ועליו לשלם את המחיר בדמות ענישה ממשית. דברים אלו נכונים גם בכל הקשור לשימוש אסור בטרקטורונים, כפי שצינתי בע"פ 5881/09 סויסה נ' מדינת ישראל:

"התופעה שעמד עליה בית המשפט המחוזי - בה צעירים, נוהגים בפרעות בטרקטורונים בכבישי העיר או בחופי הים ומסכנים את שלום הציבור, ועושים כל מאמץ להימלט משוטרים - מדאיגה מאוד וצריכה להיתקל בקיר ברזל בדמות "אפס סובלנות" על מנת לגדוע תופעה קשה ומסוכנת זו מן השורש. בתי המשפט צריכים לשלוח מסר חד וחלק כי ברוב המקרים האינטרס הציבורי יגבר על האינטרס הפרטני, ולא ניתן להשתוללות מסוכנות זו ברחבות ערינו ובחופי הים להימשך. לצד האכיפה המשטרית המוגברת תהיה גם ענישה משמעותית על מנת לשים קץ לתופעה זו." [ההדגשה הוספה]

19. בבחינת האסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה ניכר, כי מדובר במקרים שהם ברובם חמורים יותר אשר שילבו גם עבירות רכוש או כוונות פליליות אחרות בעצם הכניסה לשטח הצבאי. לעניין זה בית המשפט מדגיש, כי עצם הנבירה בפחי האשפה אינה מהווה עבירה בפני עצמה ולא מלמדת על כוונה פלילית לבצע עבירה נוספת. נהפוך הוא: הדבר מלמד על דלות הנסיבות שברקע, המתיישבות היטב גם עם הנתונים בתסקיר שירות המבחן.

המאשימה עצמה ערה לכך שעתירתה העונשית בתיק זה אינה מתיישבת עם רמת הענישה הנוהגת ומבקשת להחמיר את רמת הענישה. לא מצאתי כי מדובר בתיק מתאים להחמרת רמת הענישה הנוהגת במקרה זה וזאת ממספר נימוקים:

טיעון שעניינו הצורך בהעלאת רמת הענישה, בפרט בטיעון של תופעה נרחבת שנזקיה רבים, יש לבסס בנתונים. גם בעת טיעונה לשיקול הרתעת הרבים, המאשימה התייחסה לקיומו של 'נגע' ושל תופעה נרחבת, ללא ביסוס הטענה. לא זו בלבד: האסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה עצמה הן מתיקים של לפני למעלה מעשור. לכן, המאשימה לא ביססה את הצורך בהחמרת רמת הענישה הנוהגת מעבר לזו שנקבעה על ידי בית המשפט המחוזי באופן תיקים אליהם הפנתה.

שנית, מתסקיר שירות המבחן וכן מנסיבות ביצוע חלקו הראשון של האירוע עולה כי במקרה זה מדובר במי שברקע להתנהגותו דלות רבה - אישית וסביבתית. לא מדובר בעבריין אף לא במי שמבצע עבירות דומות באופן חזרתי.

שלישית, במקרה זה דומה שאף שנעברו עבירות שהנאשם צריך להיענש בגינן, קשה לומר שהמדינה נקטה בכלל האמצעים הסבירים המצופים לתיחום ולשמירה על השטח הצבאי הסגור. בטיעוניה המדינה לא מצאה לנכון לתת

מענה כלשהו לטיעון ההגנה בעניין המסמכים נ/1 וחזקה על המדינה, כי לו היתה בידה תשובה טובה - היתה מביאה אותה בפני בית המשפט.

מנימוקים אלה, עתירת המדינה להעלות את רמת הענישה בתיק זה נדחית ויש לקבוע את עונשו של הנאשם בהתאם לרמת הענישה הנוהגת, ובשקלול נסיבות האירוע בכללותו - חלקו הראשון הפחות בחומרתו וחלקו האחרון משמעותי בחומרתו.

בהינתן כל המפורט לעיל אני קובעת, כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין **מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.**

סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום:

20. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם לחומרא או לקולא.

אין מדובר במקרה של חומרה יתרה שבו רשאי בית המשפט לסטות ממתחם העונש ההולם אך בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. טיעון ההגנה לגבי 'שיקום' בתחום הנהיגה בשל השלמת שיעורי הנהיגה יילקח בחשבון בעת קביעת רכיב פסילת הרישיון.

קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם:

21. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה. במקרה שבפניי מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

גילו הצעיר של הנאשם ומאפייני אישיותו הבלתי בשלים והילדותיים. גם אם באיחור, הנאשם משתף פעולה כעת עם שירות המבחן ועם שילובו במסגרת שמטרתה לסייע לנאשם בשילוב תעסוקתי ולהוציאו ממעגל הבטלה ומפרנסה המבוססת על 'כלכלת קצבאות'. אם אכן יתמיד הנאשם בתחום זה וימצא פרנסה, הציבור בכללותו יצא נשכר. גם עניין זה הוא נימוק רלוונטי בסוגיית פסילת הרישיון;

הנאשם ללא הרשעות קודמות;

נתונים האישיים והמשפחתיים שברקע המצדיקים התחשבות וחמלה, מצד אחד אך מחייבים הצבת גבולות ומתן מענה למסוכנות ולהרתעת היחיד מצד שני;

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן ונטל אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי בניהול ההליך. מאידך גיסא, בית המשפט לוקח בחשבון, כי מדובר בתיק המתנהל זמן רב בבית המשפט וחלק נכבד מהימשכות ההליך נעוצה בקושי של הנאשם להתגייס ולשתף פעולה;

סוף דבר:

לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

בהתאם לחוות דעת הממונה, הנאשם יתייצב לביצוע עבודות השירות בתאריך 9.10.23, זאת על מנת לאפשר למאשימה לבחון את עמדתה בנוגע לגזר הדין ובמידת הצורך להגיש ערעור ובקשה לעיכוב ביצוע העונש. הנאשם יבצע את עבודות השירות בהתאם להוראות הממונה.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום, יעבור הנאשם עבירה בה הורשע, או עבירה אחרת כלפי שוטרים.

ג. ניתן בזאת צו מבחן בפיקוח שירות המבחן למשך שנה מהיום.

הובהרה לנאשם חובת שיתוף הפעולה עם שירות המבחן. הובהר לנאשם, כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולגזור עונשו מחדש.

ד. הנאשם פסול מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, וזאת למשך חודשיים שיימנו מיום הפקדת הרישיון בפועל.

ה. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה על תנאי למשך 6 חודשים. הפסילה תופעל אם תוך תקופה של שנתיים מהיום, יעבור הנאשם עבירה של נהיגה ללא רישיון או כל עבירה פלילית אחרת תוך שימוש ברכב.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"א אלול תשפ"ג, 07 ספטמבר 2023, במעמד הצדדים.